

(/)

🏠 (/) > Musik, teater, film (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Da dyden gik amok

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/talendetoners-haendel>)

Da dyden gik amok

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2939

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/da-dyden-gik-amok&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Søren Birkvad

Da dyden gik amok - Seksualitet, køn og kærlighed i dansk film 1910-1980

Syddansk Universitetsforlag. 772 sider. 398 kr.

Af Thomas Oldrup, historiker

Perioden 1910 til 1980 har været en vild tid for dansk film, og gennem hele perioden har noget af det karakteristiske ved dansk film været det grænseoverskridende og frisindede, som vi elsker at betragte som noget særligt dansk. Sex spillede allerede en rolle i danske films guldalder, hvor erotiske melodramaer - gerne med vampen Asta Nielsen i hovedrollen - vakte succes verden over. Verdenskendt blev dansk film igen i 1969, hvor Danmark som det første land i verden gjorde filmisk pornografi lovligt. I nogle år påvirkede dette også danske mainstream-film på en interessant, kunstnerisk og avantgardistisk vis. Og op gennem 1970'erne blev Danmark igen internationalt berømt for sengekants- og stjernetegns-filmene, der havde et mere eller mindre pornografisk indhold, men med folkekomediens humor som alibi. Størst succes fik serierne i Sverige, hvor de fik genrebetegnelsen "fnissporr" - altså fnisepornografi. Endelig har vores største nulevende instruktør, Lars von Trier, ofte flirtet med seksuelle tematikker i hans film.

Danske Søren Birkvad, som er professor i film- og medievidenskab ved et universitet i Norge og bosat i Lillehammer, har nu skrevet en bog - faktisk en stor, gul mursten - om sex i århundredets danske film. Den bærer titlen "Da dyden gik amok", som er en parafrase over titlen på en erotisk komedie fra 1966. Undertitlen peger på, at bogen handler om seksualitet, køn og kærlighed - især det første. Den undersøgte periode er årtierne 1910 til 1980 - især de sidste.

Monografien her er den første af sin slags. Og bogen er især unik på grund af sine meget kvikke analyser af de enkelte film. Ofte sættes filmene ind i en historisk kontekst, og at det filmhistoriske ofte parres med det mentalitetshistoriske tilføjer et værdifuldt, ekstra niveau til analysen. De historiebøger, der inddrages som støtte, er ofte valgt efter pudsige og svært gennemskuelige kriterier.

Pornografien nævnes af og til kort, men bogen omhandler og analyserer kun mainstreamfilm. Det er fint, for deres kulturelle indflydelse har nok været bredere, men man savner endnu en egentlig akademisk fremstilling af danske pornofilms historie. Især efter at der i DR's arkiver i de seneste år er dukket interessante eksempler frem på ældre pornofilm - også danske - kunne det være interessant.

"Da dyden gik amok" er et værk, der har været længe undervejs, og som kommer til at blive stående i mange år. Bogen er 782 sider lang og gennemillustreret med hundredvis af velvalgte filmfotos. Det er lærd og ambitiøst og meget, meget grundigt. Det er også et usnobbet værk, som er skrevet med varme og indsigt. Akademiske og lægefaglige bøger om sex kan få en tendens til at ville fremstå überseriøse og dermed blive lidt blodfattige og humorforladte. Det styrer Birkvad fint. Ofte er der også små finurligheder og morsomheder gemt i fodnoter og formuleringer. Søren Birkvad er en forfatter, der står stærkt og ikke er bange for at inddrage egne holdninger og prioriteringer, og det gør kun bogen endnu mere solid. Det er et fremragende stykke arbejde.

PS: Til oktober udkommer i øvrigt Brian Iskovs længe ventede bog "Danmark på sengekanten", som er en mindre akademisk og mere journalistisk tilgang til de danske stjernetegns- og sengekantsfilm. Den glæder jeg mig også til.

[Historie-online.dk, den 8. juli 2020]

